

GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THANH HÓA ĐẾN NĂM 2025

Lê Quang Hiếu¹, Nguyễn Thị Thanh Xuân²

Tóm tắt

Phát triển doanh nghiệp là một trong những nhiệm vụ quan trọng được tỉnh Thanh Hóa đặt ra và quyết tâm triển khai thực hiện. Dưới sự chỉ đạo sát sao của các ban ngành trong tỉnh, thời gian qua Thanh Hóa đã có những bước tiến nhất định trong phát triển doanh nghiệp, với 10.881 doanh nghiệp đăng ký thành lập mới và tổng số vốn điều lệ đăng ký đạt 77.335 tỷ VND trong giai đoạn từ 2017-6/2020. Tuy nhiên, tính đến thời điểm hiện nay, việc phát triển doanh nghiệp tại Thanh Hóa còn nhiều hạn chế. Bài viết nêu tổng quan tình hình phát triển doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa, từ đó đề xuất giải pháp nhằm thúc đẩy sự hình thành và phát triển doanh nghiệp ở Thanh Hóa trong thời gian tới.

Từ khóa: Doanh nghiệp đăng ký thành lập, Vốn điều lệ, Giải pháp phát triển doanh nghiệp.

SOLUTIONS TO ENTERPRISE DEVELOPMENT IN THANH HOA PROVINCE TO 2025

Abstract

Business development is one of the important tasks set and determined to implement by Thanh Hoa province. Under the close direction of authorities, Thanh Hoa has recently made certain progress in enterprise development with 10,881 newly registered enterprises and the total registered capital reaching 77,335 billion VND in the period from 2017 to June, 2020. However, up to the present time, the development of businesses in Thanh Hoa is still limited. The article gives an overview of the business development situation in Thanh Hoa province, thereby proposing solutions to promote the formation and development of enterprises in Thanh Hoa in the coming time.

Keywords: Newly registered enterprises, Authorized capital, Solutions to enterprise development.

JEL classification: M, M2.

1. Tính cấp thiết

Phát triển doanh nghiệp là chiến lược lâu dài, nhất quán và xuyên suốt của Chính phủ Việt Nam, là nhiệm vụ trọng tâm trong chính sách phát triển kinh tế của quốc gia nhằm phát huy mọi nguồn lực xã hội cho sản xuất. Nhà nước luôn tạo môi trường về pháp lý, chính sách thuận lợi cho doanh nghiệp thuộc mọi thành phần kinh tế phát triển bình đẳng và cạnh tranh lành mạnh nhằm huy động mọi nguồn lực cho đầu tư phát triển. Trong những năm vừa qua, thực trạng phát triển doanh nghiệp của tỉnh Thanh Hóa cũng đã có nhiều chuyển biến tích cực, cụ thể là số doanh nghiệp đăng ký thành lập mới với số vốn đăng ký thành lập liên tục tăng lên qua từng giai đoạn. Tuy nhiên, phát triển doanh nghiệp của tỉnh vẫn còn những hạn chế, bất cập: (i) Doanh nghiệp thành lập mới chủ yếu có quy mô nhỏ, hiệu quả hoạt động và khả năng cạnh tranh của các doanh nghiệp chưa cao; (ii) Số lượng doanh nghiệp tạm nghỉ kinh doanh còn cao; số doanh nghiệp/1 vạn dân còn thấp so với trung bình cả nước; và (iii) Đóng góp vào ngân sách nhà nước của khu vực doanh nghiệp đạt thấp so với dự toán được giao. Đứng trước thực trạng như vậy, UBND tỉnh Thanh Hóa cùng với các cấp, ban ngành và doanh nghiệp cần có giải pháp để phát triển doanh nghiệp ở Thanh Hóa đạt được những kết quả tích cực hơn nữa trong thời gian tới.

2. Cơ sở lý luận

2.1. Khái niệm doanh nghiệp

Theo luật doanh nghiệp 2014: Doanh nghiệp là một tổ chức kinh tế, có tên riêng, có tài sản, có trụ sở giao dịch ổn định, được đăng ký kinh doanh theo quy định của pháp luật nhằm mục đích thực hiện các hoạt động kinh doanh [10].

2.2. Phân loại doanh nghiệp

Có 2 cách để phân loại doanh nghiệp [10].

Phân loại doanh nghiệp căn cứ theo hình thức sở hữu vốn thì bao gồm doanh nghiệp một chủ sở hữu (Doanh nghiệp nhà nước, doanh nghiệp tư nhân, công ty TNHH 1 thành viên) và doanh nghiệp có nhiều chủ sở hữu (Công ty TNHH 2 thành viên trở lên, công ty cổ phần, công ty hợp danh, hợp tác xã).

Phân loại doanh nghiệp căn cứ theo quy mô thì bao gồm: Doanh nghiệp lớn, doanh nghiệp vừa, doanh nghiệp nhỏ và doanh nghiệp siêu nhỏ.

2.3. Các tiêu chí đánh giá sự phát triển của doanh nghiệp

Có rất nhiều tiêu chí để đánh giá sự phát triển của doanh nghiệp, tuy nhiên trong nghiên cứu này, tác giả sử dụng một số tiêu chí theo Quyết định số 1255/QĐ-TTg về việc Phê duyệt đề án xây dựng bộ tiêu chí đánh giá mức độ phát triển doanh nghiệp, và kế thừa một số tiêu chí của Phòng Thanh Loan (2019) cụ thể như sau:

Thứ nhất, số lượng doanh nghiệp, bao gồm số lượng doanh nghiệp thực tế đang hoạt động và số lượng doanh nghiệp đăng ký thành lập mới

Thứ hai, vốn đăng ký thành lập doanh nghiệp

Thứ ba, đóng góp của các doanh nghiệp vào ngân sách nhà nước.

3. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu sử dụng số liệu thứ cấp để đánh giá thực trạng phát triển doanh nghiệp tại Thanh Hóa trong thời gian vừa qua và là căn cứ để đưa ra giải pháp cụ thể trong thời gian tới.

Phương pháp thu thập tài liệu:

Dữ liệu phục vụ cho nghiên cứu này cấp được thu thập từ các nguồn số liệu thống kê chính thức của Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Thanh Hóa, Cục thống kê Thanh Hóa; Các bài báo, tạp chí khoa học chuyên ngành.

Phương pháp phân tích:

Từ các dữ liệu thu thập được, tác giả sử dụng phương pháp thống kê mô tả, so sánh, mô hình hóa, phương pháp sơ đồ hóa, phương pháp quy nạp, phương pháp diễn dịch... để thấy được cái nhìn toàn diện về tốc độ phát triển của doanh nghiệp cả về số lượng, chất lượng (vốn, đóng góp vào ngân sách) qua các năm; từ đó có thể đánh giá chính xác về thực trạng phát triển doanh nghiệp tại Thanh Hóa trong thời gian từ 2017 - 6/2020.

4. Kết quả nghiên cứu

4.1. Thực trạng phát triển doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa giai đoạn 2017-6/2020

4.1.1. Về tốc độ phát triển doanh nghiệp

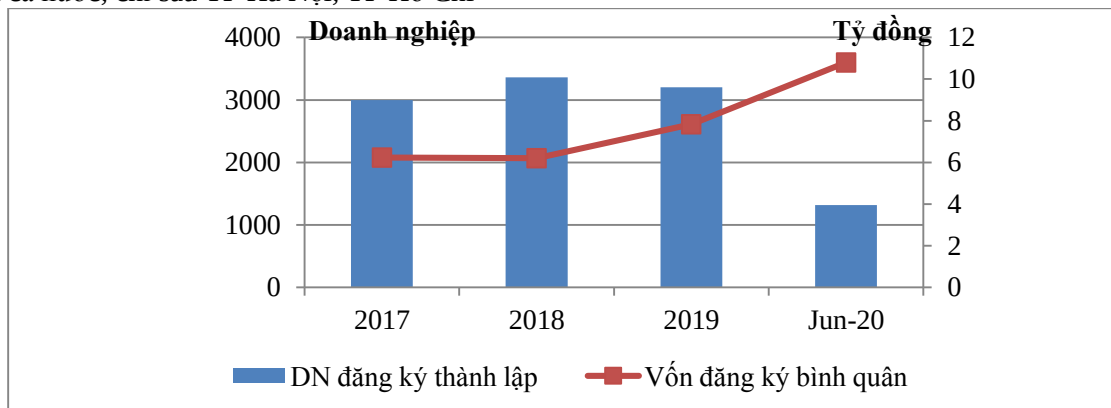
Theo số liệu của Sở Kế hoạch & Đầu tư (2020), đến hết tháng 6 năm 2020, Thanh Hóa có 23.877 doanh nghiệp, trong đó 16.680 doanh nghiệp đang hoạt động và 7.197 doanh nghiệp tạm nghỉ kinh doanh có thời hạn. Trong các năm từ 2017- 6/2020, Thanh Hóa luôn là tỉnh có số doanh nghiệp đăng ký thành lập mới ở mức cao, đứng thứ 7 của cả nước, chỉ sau TP Hà Nội, TP Hồ Chí

Minh, Bình Dương, Đà Nẵng, Đồng Nai, và Hải Phòng. Riêng năm 2018, Thanh Hóa vượt qua Hải Phòng về số doanh nghiệp đăng ký thành lập mới nên đứng ở vị trí số 6 [6].

Về lĩnh vực kinh doanh: Thông tin và truyền thông là ngành nghề kinh doanh được chú trọng nhất trong thời gian qua, với số lượng doanh nghiệp đăng ký mới liên tục tăng qua các năm, tiếp theo là dịch vụ kinh doanh bất động sản; trong khi đó một số lĩnh vực có số doanh nghiệp giảm xuống so với cùng kỳ như là lĩnh vực dịch vụ việc làm; du lịch; lĩnh vực cho thuê máy móc thiết bị, đồ dùng và các dịch vụ hỗ trợ khác; Bán buôn; bán lẻ; sửa chữa ô tô, xe máy giảm; công nghiệp chế biến, chế tạo; ... Như vậy, có thể thấy rằng đại dịch Covid- 19 đã ảnh hưởng rất lớn đến một số ngành nghề kinh doanh, đặc biệt là các ngành dịch vụ và du lịch.

Về vùng miền: Kết quả điều tra cho thấy, số lượng doanh nghiệp đăng ký thành lập mới chủ yếu tập trung ở các vùng đồng bằng (chiếm từ 55- 70% qua các năm), tiếp theo là vùng biển (chiếm 20-35%) và vùng núi (chiếm khoảng 10-20%) qua các năm. Như vậy, chúng ta thấy một điều rằng là sự phân bố các doanh nghiệp ở các vùng miền chưa có sự đồng đều, chủ yếu tập trung ở các vùng đồng bằng (nơi mà quỹ đất đang dần hẹp đi), do vậy, nhà nước cần có chính sách để thúc đẩy doanh nghiệp thành lập mới ở các vùng ven biển và miền núi nhiều hơn. Ngoài ra, trong khoảng thời gian từ 2017-2019, số lượng doanh nghiệp đăng ký thành lập mới liên tục tăng qua các năm (hình 1), điều này là do chính quyền địa phương đã có nhiều chính sách khuyến khích thành lập doanh nghiệp.

Căn cứ vào số vốn đăng ký thành lập thì có thể thấy rằng đa số các doanh nghiệp thành lập mới đều là doanh nghiệp siêu nhỏ và doanh nghiệp nhỏ với số vốn điều lệ nhỏ hơn 10 tỷ đồng [10].

Hình 1: Số doanh nghiệp đăng ký thành lập mới giai đoạn 2017-6/2020

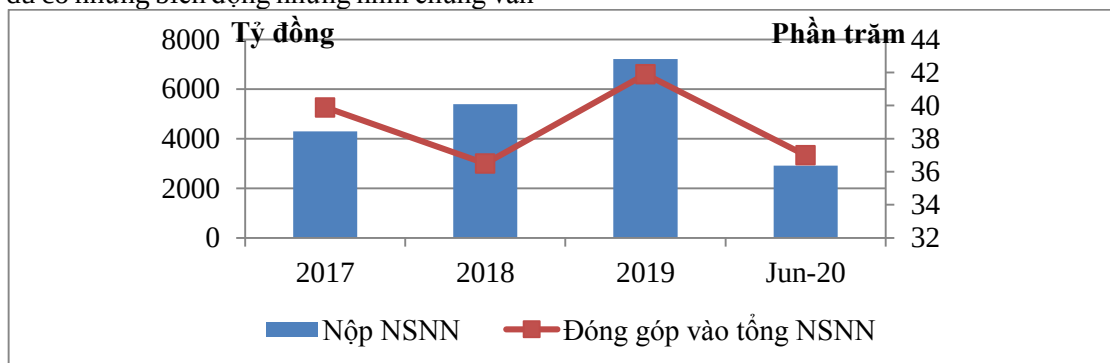
Nguồn: Sở Kế hoạch và Đầu tư (từ năm 2017 đến năm 2020).

Số doanh nghiệp đăng ký thành lập giai đoạn 2017-6/2020 tuy có sự biến động nhẹ, đặc biệt là giảm đáng kể trong 6 tháng đầu năm 2020, nhưng điều đáng mừng là vốn đăng ký bình quân tăng đều qua các năm để thấy được rằng là quy mô doanh nghiệp đang dần được cải thiện.

4.1.2. Đóng góp vào ngân sách nhà nước

Trong giai đoạn 2017- 2019, kinh tế thế giới mặc dù có những biến động nhưng nhìn chung vẫn

đang ở trên đà phát triển, nền kinh tế Việt Nam nói chung và Thanh Hóa nói riêng cũng đạt được những thành tựu đáng kể. Trong giai đoạn từ 2017- 6/2020, khu vực doanh nghiệp nộp ngân sách nhà nước 19.802,1 tỷ đồng, chiếm 38,825% tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn tỉnh và có sự biến động không đồng đều qua các năm, giảm 8,2% so với giai đoạn 2011-2016.

Hình 2: Kết quả nộp ngân sách nhà nước qua các năm

Nguồn: Sở Kế hoạch và Đầu tư (từ năm 2017 đến năm 2020)

Năm 2017, nộp ngân sách nhà nước của khu vực doanh nghiệp ước đạt 4.289,3 tỷ đồng, giảm 18% so với cùng kỳ và chiếm 39,9% tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn, đến năm 2018, nộp ngân sách nhà nước của khu vực doanh nghiệp tăng lên 5.393,1 tỷ đồng, song chỉ chiếm 36,5% tổng thu nội địa trên địa bàn tỉnh (giảm 3,5 % trong tổng thu ngân sách toàn tỉnh). Năm 2019 là một năm có nhiều khởi sắc, khi nộp ngân sách nhà nước của khu vực doanh nghiệp ước đạt 7.209 nghìn tỷ đồng, chiếm 41,9% tổng thu nội địa trên địa bàn tỉnh. Riêng đối với năm 2020, kinh tế thế giới khủng hoảng trầm trọng do dịch Covid - 19 bùng phát ở hầu hết các quốc gia, trong đó có cả Việt Nam đã ảnh hưởng không nhỏ đến hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp Thanh Hóa. Trong 6 tháng đầu năm 2020, ước tổng nộp NSNN của các doanh nghiệp ước đạt 2.911 tỷ đồng, giảm 20% so với cùng kỳ và chiếm 37% tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn. Trong giai đoạn vừa qua, nhìn chung khối doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài là đóng góp vào ngân sách nhà nước lớn nhất, tiếp theo là doanh nghiệp nhà nước Trung ương, khu vực công thương nghiệp và dịch vụ ngoài quốc doanh, cuối cùng là khối doanh nghiệp nhà nước địa phương. Sở dĩ có kết quả như vậy là do Thanh Hóa có một số khu công nghiệp lớn như khu công nghiệp Nghi Sơn, Bim Sơn (đa phần là các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài) đóng góp rất lớn vào sự phát triển của nền kinh tế Thanh Hóa, còn đối với khu vực doanh nghiệp nhà nước địa phương và doanh nghiệp ngoài quốc doanh đa số là các doanh nghiệp vừa và nhỏ và nhóm đối tượng này

cũng đang phải đối mặt với rất nhiều khó khăn thách thức hơn các doanh nghiệp lớn trong việc tiếp cận nguồn lực [1].

4.2. Một số hạn chế và nguyên nhân của hạn chế trong việc phát triển doanh nghiệp trên địa bàn Tỉnh Thanh Hóa

4.2.1. Hạn chế

Từ thực trạng phân tích ở trên, ta thấy được rằng bên cạnh những kết quả đã đạt được, công tác phát triển doanh nghiệp vẫn còn một số hạn chế, đó là: (i) Doanh nghiệp thành lập mới chủ yếu có quy mô nhỏ, hiệu quả hoạt động và khả năng cạnh tranh của các doanh nghiệp chưa cao; chưa phát triển được các doanh nghiệp mạnh, đủ năng lực cạnh tranh với các doanh nghiệp lớn ở trong nước và quốc tế.

(ii) Số lượng doanh nghiệp tạm nghỉ kinh doanh còn cao; số doanh nghiệp/ 1 vạn dân còn thấp so với trung bình cả nước (cả nước có khoảng 775.000 doanh nghiệp đang hoạt động, đạt 79 doanh nghiệp đang hoạt động/1 vạn dân, trong khi Thanh Hóa có trung bình 42 doanh nghiệp đang hoạt động/ 1 vạn dân); [8].

(iii) Địa bàn hoạt động và lĩnh vực đăng ký ngành, nghề kinh doanh của doanh nghiệp thành lập mới phát triển không đồng đều, doanh nghiệp tập trung ở vùng đồng bằng là chủ yếu (chiếm 65,2%), trong đó, thành phố Thanh Hóa chiếm 39,8%; [10].

(iv) Số nộp ngân sách nhà nước của khu vực doanh nghiệp đạt thấp so với dự toán được giao và giảm 20% so với cùng kỳ trong 6 tháng đầu năm 2020; [10].

4.2.2. Nguyên nhân

Nguyên nhân khách quan: Do tình hình chính trị, kinh tế thế giới và khu vực diễn biến phức tạp, cùng với những khó khăn của kinh tế trong nước, trong tình và những diễn biến khó lường của thiên tai, dịch bệnh...; xuất phát điểm của nền kinh tế tỉnh ta còn thấp; diện tích lớn nhưng chủ yếu là miền núi, thuộc địa bàn khó khăn, đặc biệt khó khăn, là những nguyên nhân ảnh hưởng đến hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp. Đặc biệt là năm 2020, dịch bệnh Covid bùng phát ở khắp các quốc gia trên thế giới đã ảnh hưởng không nhỏ đến hoạt động sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp trong tỉnh [10].

Nguyên nhân chủ quan: Những tồn tại, hạn chế nêu trên có nhiều nguyên nhân, song một trong những nguyên nhân chủ quan là do: Công tác tổ chức đối thoại với cộng đồng doanh nghiệp đã được thực hiện theo định kỳ, song một số vướng mắc, kiến nghị của doanh nghiệp chưa giải quyết dứt điểm, kéo dài gây khó khăn cho doanh nghiệp trong quá trình đầu tư, sản xuất kinh doanh [9]. Công tác thanh tra, kiểm tra doanh nghiệp vẫn còn nhiều bất cập; theo phản ánh của một số doanh nghiệp, hiện tượng chồng chéo trong hoạt động thanh tra, kiểm tra doanh nghiệp còn xảy ra dẫn đến số lần các cuộc thanh tra, kiểm tra đối với doanh nghiệp vẫn còn cao, ảnh hưởng đến hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp. Công tác phát triển doanh nghiệp được quan tâm chỉ đạo và có chuyển biến nhưng nhìn chung chưa đáp ứng được yêu cầu; công tác tuyên truyền, vận động hộ kinh doanh chuyển đổi thành doanh nghiệp và hỗ trợ các doanh nghiệp chưa được quan tâm đúng mức [7].

Một số hiệp hội doanh nghiệp chưa thực hiện tốt vai trò đại diện cho cộng đồng doanh nghiệp; công tác tổng hợp các kiến nghị, khó khăn, vướng mắc của doanh nghiệp chưa được các hiệp hội doanh nghiệp phản ánh cụ thể, rõ ràng làm hạn chế việc giải quyết kiến nghị cho doanh nghiệp của các cơ quan quản lý nhà nước.

Công tác quản lý nhà nước về doanh nghiệp ở một số đơn vị còn hạn chế, tính chủ động trong giải quyết công việc chưa cao; việc chấp hành các chủ trương, chính sách và chỉ đạo của UBND tỉnh, Chủ tịch UBND tỉnh có việc, có lúc chưa kịp thời. Ý thức trách nhiệm, thái độ phục vụ và trình độ, năng lực của một bộ phận cán bộ, công chức chưa cao; vẫn còn hiện tượng lợi dụng chức vụ, quyền hạn để nhũng nhiễu, gây khó khăn, phiền hà cho doanh nghiệp trong quá trình xử lý công việc.

5. Một số giải pháp phát triển doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa đến năm 2025

Trong thời gian qua, mặc dù Thanh Hóa cũng đã đạt được những thành tựu đáng kể trong việc phát triển doanh nghiệp, tuy nhiên nếu so sánh với mặt bằng chung của cả nước và với những tiềm năng mà Thanh Hóa đang có thì số lượng và tốc độ phát triển doanh nghiệp của tỉnh vẫn đang còn thấp. Do đó, trong thời gian tới cần đẩy mạnh các giải pháp để phát triển doanh nghiệp, cụ thể như sau:

Thứ nhất, đẩy mạnh hơn nữa hoạt động tuyên truyền, phát động phong trào khởi nghiệp nhằm thúc đẩy ý tưởng kinh doanh trở thành hiện thực; phát động phong trào khởi nghiệp nhất là thể hệ trẻ để khơi dậy niềm đam mê, khát vọng làm giàu và thoát nghèo của mỗi người dân; huy động nguồn lực tài chính của nhân dân để thành lập doanh nghiệp, phát triển kinh tế địa phương.

Thứ hai, tiếp tục đẩy mạnh cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh nhằm đảm bảo duy trì niềm tin và tăng cường đầu tư kinh doanh bền vững của doanh nghiệp. Chính quyền địa phương nên thường xuyên tổ chức gặp gỡ, đối thoại giữa chính quyền các cấp với cộng đồng doanh nghiệp để lắng nghe ý kiến phản ánh, kịp thời giải quyết, tháo gỡ, khó khăn, vướng mắc cho doanh nghiệp; tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, hiện đại hóa dịch vụ hành chính nhằm tiết kiệm thời gian, cũng như chi phí thực hiện các thủ tục hành chính cho doanh nghiệp.

Thứ ba, Thanh tra tỉnh cần nỗ lực hơn nữa để thực hiện tốt công tác rà soát, xử lý chồng chéo, trùng lặp công tác thanh tra, kiểm tra doanh nghiệp theo quy định; tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện kế hoạch thanh tra, kiểm tra của các cơ quan có chức năng thanh tra, kiểm tra; đặc biệt kiểm tra việc xử lý chồng chéo, trùng lặp trong hoạt động thanh tra, kiểm tra doanh nghiệp theo quy định tại Chỉ thị số 20/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ và Chỉ thị số 10/CT-UBND của Chủ tịch UBND tỉnh.

Thứ tư, cần có nhiều biện pháp hỗ trợ nâng cao năng suất lao động trong doanh nghiệp; phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, nâng cao năng lực quản lý, quản trị doanh nghiệp. Ví dụ, UBND tỉnh triển khai thành lập các trung tâm hỗ trợ doanh nghiệp (như trung tâm tư vấn và hỗ trợ khởi nghiệp,...) trực thuộc các đơn vị tổ chức nghề nghiệp, tổ chức xã hội (Liên hiệp hội thanh niên, Hiệp hội doanh nghiệp,...). Hiện nay, UBND tỉnh cũng đã xây dựng các trung tâm là cầu nối mời các chuyên gia kinh tế, các cố vấn cao cấp có chuyên môn trong lĩnh vực kinh doanh để tổ chức tư vấn, đào tạo, bồi dưỡng cho đội ngũ lãnh đạo các doanh

ngành trong các lĩnh vực công nghiệp - xây dựng; thương mại - dịch vụ; nông, lâm nghiệp và thủy sản nhằm nâng cao kiến thức, bảo đảm cho các chủ doanh nghiệp có đủ năng lực, trình độ để lãnh đạo, quản lý các doanh nghiệp hoạt động có hiệu quả, tham gia tích cực vào mạng lưới sản xuất, chuỗi giá trị.

Thứ năm, trước diễn biến phức tạp của dịch bệnh Covid như hiện nay, nhiều khả năng là dịch bệnh sẽ còn kéo dài do vậy Cục Thuế tỉnh cần phối hợp với các ngành, đơn vị liên quan rà soát tình hình hoạt động sản xuất, kinh doanh của các doanh nghiệp trên địa bàn; căn cứ quy định của nhà nước, hướng dẫn của Tổng cục Thuế để tham mưu, đề xuất các giải pháp cụ thể khoanh nợ thuế, giãn thời gian nộp thuế; giãn tiến độ nộp tiền thuê đất, giảm tiền thuê đất cho các doanh nghiệp bị ảnh hưởng từ dịch bệnh Covid-19. Các ngân hàng và cơ sở cho vay tài chính cũng cần có các biện pháp để hỗ trợ doanh nghiệp trong việc trả nợ, trả lãi vay nhằm thúc đẩy doanh nghiệp vượt qua giai đoạn khó khăn do ảnh hưởng của dịch bệnh.

6. Kết luận

Giai đoạn 2017-6/2020, mặc dù Thanh Hóa có những tích cực trong phát triển doanh nghiệp

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Phạm Thu Hương. (2017). *Năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp vừa và nhỏ, nghiên cứu trên địa bàn Hà Nội*, Luận án tiến sĩ kinh tế, Đại học mở địa chất.
- [2]. Phùng Thanh Loan. (2019). *Chính sách tài chính hỗ trợ phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa ở Việt Nam*, Luận án tiến sĩ Học viện tài chính.
- [3]. Quyết định số 1255/QĐ-TTg về việc "Phê duyệt đề án xây dựng bộ chỉ tiêu đánh giá mức độ phát triển doanh nghiệp" ngày 26/09/2018 của thủ tướng chính phủ.
- [4]. Sở Kế hoạch & Đầu tư Thanh Hóa. (2017). *Báo cáo một số giải pháp phát triển doanh nghiệp và kế hoạch phát triển doanh nghiệp năm 2018*, Thanh Hóa.
- [5]. Sở Kế hoạch & Đầu tư Thanh Hóa. (2018). *Báo cáo tình hình phát triển doanh nghiệp năm 2018 và kế hoạch phát triển doanh nghiệp năm 2019*, Thanh Hóa.
- [6]. Sở Kế hoạch & Đầu tư Thanh Hóa. (2019). *Báo cáo tình hình phát triển doanh nghiệp năm 2019 trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa*.
- [7]. Sở Kế hoạch & Đầu tư Thanh Hóa. (2020). *Đề án phát triển doanh nghiệp Thanh Hóa giai đoạn 2021- 2025*, Thanh Hóa.
- [8]. Sở Kế hoạch & Đầu tư Thanh Hóa. (3/2020). *Báo cáo tình hình công tác quý I, nhiệm vụ trọng tâm quý II năm 2020*, Thanh Hóa.
- [9]. Sở Kế hoạch & Đầu tư Thanh Hóa. (6/2020). *Báo cáo tình hình phát triển doanh nghiệp 6 tháng đầu năm; nhiệm vụ, giải pháp phát triển doanh nghiệp 6 tháng cuối năm 2020*.
- [10]. Ngô Kim Thanh. (2013). *Giáo trình Quản trị doanh nghiệp*. NXB Kinh tế Quốc dân.
- [11]. UBND Tỉnh Thanh Hóa. (2020). *Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Thanh Hóa lần thứ XX, nhiệm kỳ 2020 – 2025*, Thanh Hóa.

nhưng vẫn còn tồn tại rất nhiều hạn chế. Đặc biệt, năm 2020 là một năm có nhiều biến động và khó khăn đối với nền kinh tế thế giới nói chung và kinh tế Thanh Hóa nói riêng do ảnh hưởng của đại dịch Covid 19. Cả nước đã và đang thực hiện rất nhiều biện pháp để giúp ngăn ngừa sự lây lan của dịch bệnh, điều này ảnh hưởng không nhỏ đến hoạt động kinh doanh của các doanh nghiệp. Tuy nhiên, song song với việc thực hiện các biện pháp phòng chống dịch bệnh thì các doanh nghiệp vẫn cần duy trì hoạt động để ổn định nền kinh tế đất nước đáp ứng tiêu chí vừa chống dịch hiệu quả, vừa phát triển kinh tế vững mạnh. Do vậy, để phát triển doanh nghiệp, bên cạnh vai trò của Chính phủ, địa phương trong việc xây dựng thể chế, chính sách hỗ trợ doanh nghiệp thì tinh thần khởi nghiệp của mỗi người dân là vô cùng quan trọng. Cùng với việc cải thiện chính sách, hoàn thiện môi trường đầu tư, Thanh Hóa cần thúc đẩy tuyên truyền công tác phát triển doanh nghiệp đến người dân để cộng đồng doanh nghiệp Thanh Hóa ngày càng lớn mạnh.

Thông tin tác giả:

1. Lê Quang Hiếu

- Đơn vị công tác: Khoa Kinh tế - QTKD, Trường Đại học Hồng Đức
- Địa chỉ email: lequanghieu@hdu.edu.vn

2. Nguyễn Thị Thanh Xuân

- Đơn vị công tác: Khoa Kinh tế - QTKD, Trường Đại học Hồng Đức

Ngày nhận bài: 25/08/2020

Ngày nhận bản sửa: 28/9/2020

Ngày duyệt đăng: 30/09/2020